nieuws

Vlaamse Liga tegen Kanker wil strikter pesticidenbeleid

nieuws

Na een evaluatie van de wetgeving en het beleid inzake gewasbeschermingsmiddelen vraagt de Vlaamse Liga tegen Kanker (VLK) een betere bescherming tegen chemische stoffen. “De afgelopen jaren zijn belangrijke stappen vooruit gezet”, klinkt het, “maar striktere maatregelen zijn nodig om het recht op een gezonde leefomgeving te garanderen.”

1 JUNI 2012 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:05

Lees meer over:
gezondheid

Na een evaluatie van de wetgeving en het beleid inzake gewasbeschermingsmiddelen vraagt de Vlaamse Liga tegen Kanker (VLK) een betere bescherming tegen chemische stoffen. “De afgelopen jaren zijn belangrijke stappen vooruit gezet”, klinkt het, “maar striktere maatregelen zijn nodig om het recht op een gezonde leefomgeving te garanderen.” Velt spreekt particulieren aan op hun pesticidengebruik.
De Europese verordening REACH - die de registratie, evaluatie, autorisatie en beperking van chemische stoffen regelt - is net vijf jaar van kracht. Voor de Vlaamse Liga tegen Kanker is dat aanleiding voor een diepgaande analyse van de toepassing van deze regelgeving en een evaluatie van het Europese, Belgische en Vlaamse beleid inzake gewasbeschermingsmiddelen en biociden.
Uit het VLK-onderzoeksrapport blijkt dat er de voorbije jaren belangrijke stappen vooruit zijn gezet. Zo is er in het kader van REACH een beter toezicht op zeer zorgwekkende stoffen, wat er in sommige gevallen toe zal leiden dat een stof moet worden vervangen door een geschikt alternatief. En de regelgeving voor gewasbeschermingsmiddelen en biociden voorziet uitsluitingscriteria die ervoor zorgen dat onder meer kankerverwekkende stoffen, hormoonverstorende stoffen, stoffen die schadelijk zijn voor ons DNA en stoffen die onze voortplanting aantasten, niet meer worden toegelaten.

Toch schiet het beleid nog tekort, meent de liga. “Heel wat chemische stoffen worden onder REACH niet geregistreerd omdat ze in volumes van minder dan één ton geproduceerd of geïmporteerd worden. Het hele proces gaat bovendien ontzettend traag”, aldus VLK. Zo staan er na vijf jaar “maar 73 stoffen” op de kandidatenlijst van zeer zorgwekkende stoffen. De stoffen op deze lijst worden strenger opgevolgd en kunnen eventueel verdwijnen.

Dat gewasbeschermingsmiddelen en biociden pas vallen onder de nieuwe verordeningen nadat hun bestaande erkenning vervalt, is VLK ook een doorn in het oog. “Zo duurt het nog jaren vooraleer alle risicovolle stoffen van de markt verdwenen zijn”, luidt de kritiek. Met de gecombineerde effecten van chemicaliën wordt naar verluidt te weinig rekening gehouden, net zoals met de mogelijke effecten van lage doses op lange termijn, waardoor de gezondheidsrisico's worden onderschat.

Het principe van substitutie door alternatieven wordt tot spijt van de Vlaamse Liga tegen Kanker niet altijd toegepast. In het kader van REACH moeten erg zorgwekkende stoffen waarvoor er een geschikt alternatief is, niet altijd worden vervangen. Ook voor gewasbeschermingsmiddelen en biociden blijven er uitzonderingen mogelijk op de uitsluitingscriteria. Een laatste pijnpunt is volgens VLK dat er onvoldoende aandacht uitgaat naar kwetsbare groepen: zwangere vrouwen, kinderen, pubers en mensen met genetische kenmerken die hen gevoeliger maken voor lichaamsvreemde stoffen.

“Om het recht op een gezonde leefomgeving te garanderen, moet het beleid erover waken dat mensen zo weinig mogelijk worden blootgesteld aan risicovolle chemische stoffen”, vat de Vlaamse Liga tegen Kanker haar eis samen. “Het mag niet alleen gaan om stoffen waarvan onweerlegbaar bewezen is dat ze kankerverwekkend zijn, maar ook om stoffen waarvoor er sterke aanwijzingen zijn dat ze kanker kunnen veroorzaken, zoals bepaalde hormoonverstorende stoffen bijvoorbeeld.”

De liga pleit daarom voor een striktere toepassing van het principe van de fysisch-chemische hygiëne. Dat principe is vergelijkbaar met de microbiologische hygiëne die aan het begin van de 20ste eeuw is toegepast om infectieziekten terug te dringen. Dat gebeurde op een moment dat de wetenschappelijke kennis over de rol van bacteriën en virussen bij deze aandoeningen nog erg onvolledig was. “Vandaag is een gelijkaardig preventief beleid voor chemische stoffen in het milieu noodzakelijk”, besluit VLK.

De Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren (Velt) haalt er het laatste milieurapport van de Vlaamse Milieumaatschappij bij en leidt daaruit af dat ook de grondwaterkwaliteit gebaat zou zijn met een strikter pesticidenbeleid. “Nog uit de cijfers van VMM blijkt dat gangbare landbouwers de belangrijkste gebruikers zijn”,

aldus Velt, “maar in 2008 werden ook 700 ton pesticiden gebruikt door ‘niet-landbouw’. Dit slaat vooral op openbare besturen en particuliere tuinders.”
Met de Ecotuindagen voor het grote publiek tijdens het eerste weekend van juni en de Ecodurvercampagne ijvert de vereniging voor een daling van dat cijfer. “In tuinen, op gazons, op stoepen en andere verhardingen wordt nog veel gespoten en het gebeurt vaak onoordeelkundig”, betreurt Velt. “Een andere, pesticidenvrije aanpak is perfect haalbaar en zoveel beter voor natuur, leefmilieu en grondwaterkwaliteit.” Meer dan 13.500 gezinnen en 100 lokale groepen in Vlaanderen en Nederland kiezen al voor een eco-actief leven en maken Velt tot een spreekbuis voor de belangen van ecologische consumenten.
Het bebouwen en verharden van de open ruimte en daarmee het wegvallen van habitat en voedsel voor vele diersoorten is een probleem waar iedereen zijn steentje kan toe bijdragen. Phytofar, de sectorfederatie van de gewasbeschermingsmiddelenindustrie, ondersteunt het inrichten van tuinen die nest- en voedingsruimte laten voor flora en fauna. “Het goed gebruik van in België erkende gewasbeschermingsmiddelen voor particulieren gaat hand in hand met ecologisch tuinieren”, meent Phytofar.
De gewasbeschermingsmiddelenindustrie zet zich actief in om ook de niet-professionele tuinliefhebber te ondersteunen en oplossingen aan te bieden voor zijn problemen, en dit alles binnen een strikt wettelijk
kader. “Gewasbeschermingsmiddelen, nuttige insecten en duurzame niet-chemische gewasbescherming, kunnen bijdragen aan een aangename tuinervaring die ruimte laat voor zowel recreatie als biodiversiteit”, besluit Phytofar.
Meer info: Samenvatting rapport Vlaamse Liga tegen Kanker

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada